

İQTİSADI İSLAHATLARIN
TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASIYA
MƏRKƏZİ

May 2017

AZƏRBAYCAN İQTİSADI İSLAHATLAR İCMALI

2017-Cİ İLDƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DÖVLƏT NEFT FONDUNUN VƏSAİTİNDƏN İSTİFADƏNİN ƏSAS İSTİQAMƏTLƏRİ (PROQRAMI) VƏ İNVESTİSİYA SİYASƏTİ

Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyev tərəfindən imzalanmış 2017-ci il 12 may tarixli Fərmana əsasən “2017-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun vəsaitindən istifadənin əsas istiqamətləri (proqramı) və investisiya siyasəti” təsdiq edilmişdir.

Təsdiq edilmiş proqrama əsasən, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun vəsaitinin xərc istiqamətləri olaraq aşağıdakılar müəyyən edilmişdir:

- Qaçqınların və məcburi köçkünlərin sosial-məişət və məskunlaşma məsələləri ilə bağlı bəzi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi;
- Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il dövlət büdcəsinə transfer;
- Makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankına transfer;
- Samur-Abşeron suvarma sisteminin yenidən qurulması layihəsinin maliyyələşdirilməsi;
- Bakı-Tbilisi-Qars yeni dəmir yolu layihəsinin maliyyələşdirilməsi;
- 2007-2015-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin xarici ölkələrdə təhsili üzrə Dövlət Proqramının maliyyələşdirilməsi;
- Cənub Qaz Dəhlizi layihələrində Azərbaycan Respublikasının iştirak payının maliyyələşdirilməsi.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun investisiya siyasəti

Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun investisiya siyasətinin məqsədi 2017-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Fondu (bundan sonra – Neft Fondu) tərəfindən əsas kapitalın itirilməsi riskinin aşağı olması şərtilə maksimum gəlirliliyin əldə edilməsinə imkan verən investisiya siyasətinin həyata keçirilməsidir.

Burada, Neft Fondunun investisiya portfelinin 2017-ci il üzrə proqnozlaşdırılan məcmu dəyərinin isə (ortaçəkili həcmi) 51,24 milyard manata bərabər götürülməsi nəzərdə tutulmuşdur.

Neft Fondunun investisiya portfelinin baza valyutası ABŞ dolları müəyyən edilməkdədir.

Neft Fondunun investisiya portfelinin məcmu dəyərinin minimum 90 faizinin beynəlxalq kredit agentlikləri tərəfindən verilmiş kredit reytingi “A” (Standart ənd Purz, Fiç) və ya “A2” (Mudiz) dərəcəsiindən aşağı olmayan ölkələrin valyutalarında ifadə olunan aktivlərdə olması şərtilə məcmu dəyərinin:

- 50 faizi ABŞ dollarında ifadə olunan aktivlərə;
- 35 faizi avroda ifadə olunan aktivlərə;
- 5 faizi İngiltərə funt sterlinqində ifadə olunan aktivlərə;
- qalan 10 faizi isə digər valyutalarda ifadə olunan aktivlərə yerləşdirilə bilər.

Neft Fondunun investisiya portfeli, eyni zamanda, aşağıdakı altportfellərdən (bundan sonra – portfel) ibarətdir:

- borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri portfeli – aşağı uzaqlaşma intervalı maksimum 5 faiz olmaqla investisiya portfelinin məcmu dəyərinin 60 faizi (maksimum 5 faizə qədər kredit reytinginə malik olmayan borc öhdəliklərinə investisiya edən pay fondları olmaqla);
- səhm (pay) portfeli – investisiya portfelinin məcmu dəyərinin maksimum 25 faizi (maksimum 5 faizə qədər səhmlərə investisiya edən pay fondları olmaqla);
- daşınmaz əmlak portfeli – yuxarı uzaqlaşma intervalı maksimum 2 faiz olmaqla investisiya portfelinin məcmu dəyərinin 10 faizə qədər;
- qızıl portfeli – yuxarı uzaqlaşma intervalı maksimum 3 faiz olmaqla investisiya portfelinin məcmu dəyərinin 5 faizə qədər.

İnvestisiya portfelinin hədəf gəlirliliyi

- Neft Fondunun borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri portfelinin idarə edilməsinin hədəf gəlirliliyi (bençmark) kimi Britaniya Bankirlər Assosiasiyası tərəfindən müvafiq valyuta (avro istisna olmaqla) üzrə dərc edilmiş 6 aylıq LIBOR faiz dərəcəsi əsas götürülür.

- Neft Fondunun borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri portfelinin avroda ifadə olunan aktivlərinin idarə edilməsində hədəf gəlirliliyi (bençmark) kimi 6 aylıq EURİBOR faiz dərəcəsi əsas götürülür.

- LIBOR dərəcəsi mövcud olmayan valyutalar üzrə hədəf gəlirliliyi kimi maliyyə bazarında banklar arasında 6 aylıq kreditlər üzrə ən geniş yayılmış faiz dərəcələri əsas götürülə bilər.

- Səhm (pay) portfelinin hədəf gəlirliliyi (bençmark) kimi MSCI Stock Market Indexes əsas götürülür.

Risklərin idarə olunması üzrə tələblər

Faiz dərəcəsi riski. Neft Fondunun borc öhdəlikləri və pul bazarları alətləri portfelinin faktiki ortaçəkili investisiya müddəti (durasıyası) dünya bazarındaki cari vəziyyətdən asılı olaraq Fond tərəfindən müəyyən edilir və 48 aydan artıq olmamalıdır.

Kredit riski. Neft Fondunun valyuta vəsaitinin yerləşdirildiyi investisiya aktivlərinin kredit reytingi Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 19 iyun tarixli 511 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun valyuta vəsaitinin saxlanması, yerləşdirilməsi və idarə edilməsi haqqında Qaydalar"ın 3.3-cü bəndinin səkkizinci yarımbəndində nəzərdə tutulmuş qeyri-investisiya reytinginə malik borc öhdəlikləri və

təsisatlardakı depozitlər üzrə 5 faizlik xüsusi çəkinin yuxarı həddi üzrə tələblər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aktları ilə nəzərdə tutulan tədbirlərin icrası məqsədilə həyata keçirilən investisiya qoyuluşları nəticəsində Neft Fondunun investisiya portfelinə daxil olan aktivlərə tətbiq edilmir.

Əlavə olaraq, bir maliyyə qurumunun (depozitar banklar istisna olmaqla) və ya bir investisiya aktivinin investisiya portfelindəki maksimal xüsusi çəkisi investisiya portfelinin məcmu dəyərinin 15 faizi həddində müəyyən edilir.

Likvidlik üzrə tələblər. Neft Fondunun vəsaitinin likvidlik dərəcəsi Fondun büdcə xərcləri üzrə planlaşdırılan pul və digər köçürmələrinin tam və vaxtında yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün yetərli səviyyədə olmalıdır. Bu səviyyəni təmin etmək məqsədilə Neft Fondunun vəsaitinin 100 milyon ABŞ dollarından az olmayan hissəsi yüksək likvidliyə malik qısamüddətli pul bazarları alətlərində saxlanmalıdır. Bu vəsaitin göstərilən məbləğdən az olması halı 7 iş günündən çox davam etməməlidir.

Xarici menecerlər üzrə tələblər. Cəlb edilən xarici menecerin özünün və ya onun əsas təsisçisinin kredit reytingi beynəlxalq kredit agentliklərinin (Standart ənd Purz, Fiç və ya Mudiz) investisiya dərəcəli kredit reytingindən aşağı olmamalı və ya onun aktivlərin idarə edilməsində ən azı 5 il müsbət təcrübəsi, yaxud dəyəri 1 (bir) milyard ABŞ dolları məbləğindən az olmayan aktivlərin idarə edilməsində səriştəsi olmalıdır.

Eyni zamanda, xarici menecerlərə idarəetməyə verilən vəsaitin ümumi həcmi investisiya portfelinin məcmu dəyərinin 60 faizindən, bir xarici menecərə idarəetməyə verilən vəsaitin maksimum həcmi investisiya portfelinin məcmu dəyərinin 5 faizindən artıq olmamalıdır.

Neft Fondunun RAMP proqramı çərçivəsində Dünya Bankının xəzinədarlığına idarəetməyə verilən vəsaitinin həcmi 500 milyon ABŞ dollarından artıq olmamalıdır.

Burada onu da qeyd etmək lazımdır ki, Neft Fondunun vəsaitinin idarə edilməsinə cəlb edilən xarici menecerlərin səlahiyyətləri və idarəetməyə verilmə müddəti Neft Fondu ilə bu menecerlər arasında bağlanan sazişdə əks etdirilməlidir.

www.iqtisadiislahat.org

www.ereforms.org

www.ecoreform.az

Bakı, Yasamal rayonu,
Landau küçəsi 16, AZ 1073

info@ereforms.org

(+994)12 5213318

/ iqtisadiislahat